

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2024

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Programului Fondului fiduciar multidonator „Creștere, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare în Moldova (M-GROW)” pentru cofinanțarea Proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”, semnat la Chișinău la 8 august 2024

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Programului Fondului fiduciar multidonator „Creștere, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare în Moldova (M-GROW)” pentru cofinanțarea Proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”, semnat la Chișinău la 8 august 2024.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul energiei

Victor Parlicov

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

LEGE

pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Programului Fondului fiduciar multidonator „Creștere, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare în Moldova (M-GROW)” pentru cofinanțarea Proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”, semnat la Chișinău la 8 august 2024

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de grant dintre Republica Moldova, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Programului Fondului fiduciar multidonator „Creștere, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare în Moldova (M-GROW)” pentru cofinanțarea Proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”, semnat la Chișinău la 8 august 2024.

Art. 2. – Guvernul și alte instituții ale statului vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor acordului menționat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe va notifica Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Asociației Internaționale pentru Dezvoltare ratificarea acordului menționat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**Argumentarea necesității
cu privire la ratificarea Acordului de grant dintre
Republica Moldova, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare
și Asociația Internațională pentru Dezvoltare pentru realizarea Programului
Fondului fiduciar multidonator „Creștere, Reziliență și Oportunități pentru
Bunăstare în Moldova (M-GROW)” pentru cofinanțarea Proiectului
"Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM) ”**

A. Descrierea tratatului

1. Informații generale:

La data de 28 iulie 2023 Ministerul Energiei a prezentat în cadrul ședinței Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică o propunere de proiect cu denumirea „*Tranziția Durabilă către eficiența energetică în Moldova STEEM*”, cu accent pe finanțarea măsurilor de eficiență energetică în clădirile publice și rezidențiale precum și în vederea îmbunătățirii eficienței energetice a sistemului centralizat de alimentare cu energie termică din mun. Chișinău.

Prin urmare, s-a decis susținerea Propunerii de Proiect sus menționată, aceasta fiind conformă și cu Prioritatea nr. 2 a Guvernului RM – eficientizarea energetică a clădirilor, din Planul național „Construim Moldova europeană” – 20 acțiuni Guvernamentale. Totodată, în cadrul ședinței s-a decis ca Ministerul Energiei și Ministerul Finanțelor vor iniția negocierile cu BIRD în vederea definitivării conceptului proiectului și contractării asistenței financiare sub formă de împrumut și grant în calitate de finanțare suplimentară.

În data de 08 septembrie 2023, Ministerul Finanțelor a expediat în adresa BIRD o scrisoare cu solicitarea de a demara procedurile aferente inițierii proiectului „*Tranziția Durabilă către eficiența energetică în Moldova STEEM*”.

Acordul de grant este un tratat interstatal.

Proiectul Acordului în cauză este constituit din 6 articole și trei anexe, care conține clauze cu privire la descrierea proiectului, entitățile responsabile de implementarea componentelor proiectului, suma mijloacelor financiare alocate sub formă de grant, procedura de debursare, condiționalitățile necesare a fi implementate pentru debursarea grantului, etc.

Termenul limită de intrare în vigoare a Acordului respectiv este de 150 zile de la data semnării Acordului. După cum se menționează în art. V. pct. 5.04 din proiectul Acordului: „Prezentul Acord și toate obligațiile părților în temeiul acestuia vor înceta dacă nu au intrat în vigoare până la data de o sută cincizeci (150) de zile de la data prezentului Acord, cu excepția cazului în care Banca, după examinarea

motivelor întârzierii, stabilește o dată ulterioară în sensul prezentei secțiuni. Banca va notifica imediat Beneficiarul cu privire la această dată ulterioară.”

2. Informații privind conținutul tratatului:

Grantul respectiv urmează a fi acordat pentru oferirea asistenței tehnice și de implementare necesare în vederea realizării Proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”.

Conform prevederilor Acordului dat Republica Moldova urmează să beneficieze de un grant în sumă de 4.5 mil. dolari SUA.

Grantul, este valabil pe perioada implementării proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)” și urmează a fi utilizat în următoarele scopuri:

- (a) Suport pentru I.P. Centrul Național pentru Energie Durabilă (CNED) în vederea operaționalizării mecanismului de finanțare durabilă în domeniul eficienței energetice prin: acordarea de asistență tehnică în vederea realizării auditurilor energetice, pregătirea documentației de proiect, expertizelor și studiilor tehnice necesare precum și procurarea echipamentului IT pentru CNED;
- (b) Consolidarea capacităților de implementare a proiectului prin: acordarea suportului necesar unității de implementare a proiectului, inclusiv acoperirea costurilor operaționale și de personal, consolidarea capacităților pentru părțile interesate, dezvoltarea și operaționalizarea sistemului informațional în domeniul eficienței energetice, dezvoltarea și implementarea unui program de consolidare a capacităților în domeniul eficienței energetice pentru principalele părți interesate, inclusiv prin organizarea de vizite de studiu și ateliere de lucru.

Acordul de grant invocat mai sus, va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova și după îndeplinirea tuturor condițiilor specificate la art. V din proiectul Acordului dat și anume:

- (a) Acordul de Împrumut este încheiat într-o manieră acceptabilă pentru ambele părți și sunt îndeplinite toate condițiile premergătoare intrării în vigoare a acestuia, altele decât eficiența prezentului Acord.
- (b) Manualul Operațional al Proiectului menționat în Secțiunea I.C din Anexa 2 la Acordul de Grant este pregătit și aprobat de Ministerul Energiei, în forma și structura acceptată de către ambele părți.

- (c) Acordul de Implementare a Proiectului menționat în Secțiunea I.B din Anexa 2 a fost încheiat în versiunea acceptată de către părțile semnatare.
- (d) MEPIU a angajat un specialist în sănătate și securitate socială de mediu dedicat Proiectului, cu calificări și funcții acceptabile.

Termenul limită de intrare în vigoare a Acordului respectiv este de 150 zile de la data semnării Acordului.

Acordul de Grant încetează în conformitate cu art. 9, secțiunea 9.04-9.05 din condițiile standard ale Băncii. Soluționarea litigiilor se va efectua în conformitate cu prevederile secțiunii 8.04 din condițiile standard ale Băncii.

Obligațiile de plată ale Băncii în legătură cu prezentul Acord sunt limitate la suma mijloacelor puse la dispoziția sa de către donatori în cadrul fondului fiduciar menționat mai sus, iar dreptul Beneficiarului de a retrage mijloacele din Grant este condiționat de disponibilitatea acestor fonduri.

B. Analiza de impact

Resursele financiare din grant în valoare totală de 4.5 mil. dolari SUA din partea Fondul Fiduciar Multidonator „Moldova – Dezvoltare, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare (M-GROW) vor fi utilizate în calitate de asistență tehnică pentru implementarea proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”, după cum urmează:

1. Asistență tehnică pentru a contribui la operaționalizarea unui mecanism durabil de finanțare în domeniul eficienței energetice în cadrul clădirilor publice, cu un buget de 1.5 mil. dolari SUA - Această subcomponenta va sprijini eforturile Ministerului Energiei și a Centrului Național pentru Energie Durabilă (CNED), care prin intermediul proiectului MESA, finanțat de USAID, lucrează la operaționalizarea unui mecanism durabil de finanțare în domeniul eficienței energetice în cadrul clădirilor publice, în baza unui program denumit „Super ESCO”, prin finanțarea: (i) costurilor de operare și activitățile de marketing ale mecanismului și (ii) auditurilor energetice, proiectelor detaliate și specificații tehnice, analizelor tehnice, serviciilor de supraveghere a procesului de implementare a proiectului, certificatelor de performanță energetică și a altor studii tehnice necesare în acest sens;
2. Suport pentru implementare și asistență tehnică cu un buget de 3 mil. dolari SUA – Această componentă va include: (i) costurile operaționale și cu personalul eferente Unității Consolidate de Implementare a Proiectelor în domeniul Energetic (UCIPE), care va fi responsabilă de implementarea proiectului; (ii) consolidarea capacității personalului din cadrul Ministerului Energiei (ME), Centrului Național pentru Energie Durabilă, Termoelectrica

SA (TE) și UCIPE; (iii) contribuții la funcționarea sistemului informațional în domeniul eficienței energetice ce urmează a fi instituit și gestionat de CNED; (iv) finanțarea auditurilor energetice în cadrul clădirilor educaționale selectate în cadrul subcomponentei 1.1 a proiectului; și (v) alte costuri de asistență tehnică, vizite de studiu și ateliere.

Aspectul politic, cultural și social: Acordul de grant nu contravine politicii interne și externe promovate de Republica Moldova.

În cadrul proiectului au fost identificați drept beneficiari direcție cca. 46.000 de tineri de vârstă școlară, profesori și personal de sprijin al școlilor, care vor beneficia de un nivel îmbunătățit de confort interior, modernizare a sistemului de iluminat și calitate a aerului din școlile beneficiare. De asemenea, proiectul va sprijini inclusiv inițiativa guvernamentală lansată de Ministerul Educației și Cercetării a „Școlilor model”, care are drept scop creșterea resurselor școlilor din întreaga țară.

Totodată, în calitate de beneficiari indirecti au fost identificate companiile de servicii energetice din sectorul privat (companii de construcții și proiectare, auditori energetici, furnizori de echipamente) a căror servicii vor fi achiziționate pe parcursul implementării proiectului, deoarece va crește cererea pentru serviciile lor și totodată se va consolida expertiza și dezvolta capacitățile profesionale ale acestora.

De asemenea, în calitate de beneficiari indirecti sunt și cetățenii Republicii Moldova care vor beneficia de pe urma utilizării mai eficiente a bugetelor publice și a eforturilor de atenuare a schimbărilor climatice.

Aspectul economic și de mediu: Resursele financiare din grantul respectiv vor fi utilizate în calitate de asistență tehnică pentru implementarea proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”. În cadrul proiectului suplimentar la asistența tehnică menționată mai sus, proiectul prevede alte componente de bază, care urmează a fi negociate în baza unui Acord de împrumut, conform descrierii de mai jos:

1. Investiții în proiectele de eficiență energetică în clădirile educaționale cu un buget de 35 mil. dolari SUA din partea BIRD – Această subcomponentă va cuprinde renovarea energetică a 46 de școli din întreaga țară, inclusiv: (i) măsuri standard de eficiență energetică, cum ar fi izolarea termică a pereților și a acoperișului, înlocuirea ferestrelor și ușilor, renovarea sistemului de încălzire interioară și eficientizarea sistemului de iluminat interior și (ii) instalarea pompelor de căldură, colectoarelor solare termice și panouri fotovoltaice pe acoperișurile existente ale clădirilor educaționale, cu condiția demonstrării fezabilității tehnico-economice a acestor tehnologii;

2. Modernizarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică a municipiului Chișinău cu un buget de 15 mil. dolari SUA - Această subcomponentă va cuprinde finanțarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice a sistemului de alimentare cu energie termică a clădirilor publice inclusiv a 11 școli finanțate prin subcomponenta 1.1. Acest fapt va fi realizat prin instalarea a 300-350 de puncte termice individuale (PTI) la nivelul clădirilor și reconfigurarea rețelei de alimentare cu energie termică din cadrul sistemului centralizat. Aceasta subcomponentă va fi recreditată de către Ministerul Finanțelor către SA “Termoelectrica”;
3. Răspuns în situații de urgență - Această componentă nu are un buget alocat, însă a fost prevăzută pentru a permite realocarea rapidă a mijloacelor financiare între componentele proiectului, în cazul apariției unei crize sau unei urgențe eligibile. Pentru ca această componentă să fie activată și finanțarea să fie asigurată, Guvernul Moldovei va trebui (a) să depună o scrisoare de solicitare pentru activarea acestei componente și dovezile necesare pentru a determina eligibilitatea situației de urgență; (b) să aibă un plan de acțiune de urgență, inclusiv cheltuielile de urgență care urmează să fie finanțate; și (c) să îndeplinească cerințele de mediu și sociale, astfel cum au fost convenite în Planul de acțiune de urgență și în instrumentele aferente.

Aspectul normativ: Acordul în cauză este compatibil cu Constituția Republicii Moldova și cadrul normativ național, instrumentele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Aspectul financiar: Suma grantului este de 4,5 mil. dolari SUA. Mijloacele financiare vor fi utilizate în calitate de asistență tehnică pentru implementarea proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”, conform descrierii de mai sus. Prezentul Acord nu impune careva angajamente financiare adiționale din partea statului.

Aspectul instituțional și organizatoric: În vederea realizării prevederilor prezentului Acord, nu este necesară înființarea structurilor noi sau modificarea celor existente.

Aspectul temporar:

Acordul de grant menționat mai sus, va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova și îndeplinirea tuturor condițiilor specificate în Acordul de grant.

C. Rezultatul negocierilor

Negocierile asupra proiectului Acordului de grant Fondul Fiduciar Multidonator „Moldova – Dezvoltare, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare (M-GROW)” dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea implementării Proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)” au fost purtate de către delegația oficială de negociatori condusă de către doamna Carolina Novac, Secretar de stat, Ministerul Energiei și sau desfășurat în limba engleză în format online în data de 17 mai 2024. În cadrul negocierilor au fost discutate aspectele esențiale ale Acordului, precum și au fost efectuate careva modificări de ordin tehnic.

Acordul va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova și după îndeplinirea tuturor condițiilor specificate la art. V din proiectul Acordului dat.

D. Aspectul procedural al semnării

Textul autentic al Acordului de grant a fost semnat la 08 august 2024 în limba engleză, aceasta fiind de referință.

Pentru semnarea Acordului de grant din partea Republicii Moldova a fost împuternicit dl Victor Parlicov, ministrul energiei. Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 27 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale, se propune spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Asociația Internațională pentru Dezvoltare pentru realizarea Programului Fondului fiduciar multidonator „Creștere, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare în Moldova (M-GROW)” pentru cofinanțarea Proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”.

Ministrul energiei

Victor PARLICOV